

બનામે ખુદાવંદે બાલાઓ પરત.

Reg. No. 2357
ચલતા પુર્ણ.

નામના

“મુનશી મેહદીહસન એહસન” પાસે

ખાસ લખાવેલાં નાટકનાં ચાલના.

પ્રગટ કરનાર

નવી આલોક્ય નાટક મંડળી.

પ્રાપરાયદર માણેકજી જીવજીભાઈ માસ્તર,

નં. ૩ ઈ, વુડ હાઉસ રોડ, દોલાબા-મુંબઈ.

હાલ મુ. ઘીકાંટા માસ્તર થીએટર અમદાવાદ.

જે ચોપડી ઉપર મા. જી. માસ્તરની શાહીનો ચપરનો

જાપ નહીં હશે તે ચોરીની અથવા લાગતે ઠેકાણે

જપાયલી ગોટાળાવાળી સમજવી.

ધી જૈન એડવોકેટ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શ્રી. ચીમનલાલ
ગોઝળદાસે છાપી.

ઘીકાંટે જેશંગભાઈની વાડી—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૫ મી.—પ્રત ૫૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૮

સને ૧૯૨૨.

— ❦ —

કીમત ચાર આના.

આ ચોપડીનો કૌપીકાર્ક તથા એ માંહેલા ખેલ લખ બ-
તાવવાનાં ગાયનો છપાવવાના સર્વે દક નવી આલેક્ટ્રેડ નાટક
મંડળીના માલેકોએ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે. ને કોઈ પણ
આશામી અથવા કુંપની એ હકોના ભંગ કરશે અને લખ બતાવશે
કે ગાયનો છાપશે તો તેનાપર તેને જોખમે અને લીસાએ કાયદેસર
પગલાં ભરવામાં આવશે.

આ ચોપડી સને ૧૮૪૭ તથા ૧૮૬૭ ના આકટ
પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી છે.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌંપીરાઝિત વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮૮૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ યાત્રીક યુગ

વિષય ૩૩૬૮ : ૨.૪ ૯૬૮

NOTICE.

**The New Alfred Theatrical Co.
BOMBAY.**

To all whom it may concern NOTICE is hereby given that the Proprietor of THE NEW ALFRED THEATRICAL Co. of Bombay has put on the Boards at Bombay a Play in Urdu continued CHALTA-PURJA. The Proprietor of the above Company is the owner of the songs therein as well as of the sole rights of performance and he reserves to himself all such rights under the law relating thereto. NOW, It is hereby notified that any person, or persons, company or companies found infringing any of the said rights whether of copyright or of performance, will do so at his or their risk and will render himself or themselves liable to restraint thereof by an injunction as well as to damage to the owner of the above company and steps will be taken by him to restrain the infringement of his rights and to recover damages at the cost and risk of the offending party or parties.

Dated at Bombay this 6 day of July 1914.

Maneckjee Jeevanji Master,

Proprietor

THE NEW ALFRED THEATRICAL Co.

બનામે ખુદાવંદે બાલાઓ પસ્ત

ચલતા પુર્ન.

નામના ખેલના પાત્રો.

મરદો.

આબ્દ—બહેબ.દ ફર્મનો નવો માલેક
અફરાદ—બહેબ.દ ફર્મનો આગલો નોકર
પાછળથી બનાવટી આબ્દ
સિકંદર—એક પુરાનો ડામીસ
અસલમ—બહેબ.દ ફર્મનો એક કલાર્ક.
ના.મ—એક રહસનો છોકરો

ઔરતો.

મનીબ—આબ્દની છોકરી
નજમા—અફરાદની છોકરી
શિમુદા—ના.મની બીબી
એ વતરોએ ક્યદીઓ, દારો.મા,
નોકર, સહેલીઓ ઇત્યાદી ઇત્યાદી.

બનામે ખુદાવંદે ખાલાઓ પરત.

દેખાવ ૧—ઈશ્વરસ્તુતિ—ફરિશતએ અકલ તથા ફારશતએ અમલ દુન્યા આજ કાલ કેવી રીતે ચાલે છે. તે પર વાદવિવાદ કરતા, આ નાટકના મુખ્ય પાત્રો પોતાનો ભાગ કેવી રીતે ભજવશે તે સમજાવે છે.

દેખાવ ૨—જેલખાનામાં ક્યદીઓ પોતાની હાલતપર અફસોસ કરે છે જ્યાં સિકંદર નામી ક્યદી, જે એક પુરાનો બદમાશ છે તે, બીજા ક્યદીઓની મસખરી કરે છે, આ જેલખાનામાં અફરાદ નામનો એક ક્યદી જે એક દગાખાજ દોરતના ફસાવવાથી જેલની સજા ભોગવે છે, તેની મદદથી સિકંદર, જેલખાનું તોડીને નહાસી જાય છે.

દેખાવ ૩—ખંને નહાસતા એક જંગલમાં આવે છે, અને હવે શું કરવું તેનો વિચાર કરે છે. અફરાદ પોતાની બેટી નજમાને મલવા અધીરો પડેલો હોવાથી પોતાના શહેર દિલ્હી તરફ જાય છે, આ જંગલમાં નાજમ નામનો જવાન, પોતાની ખાયડીને તેજવા સાક્ષરે જતો દેખાય છે. ત્યાં લુચ્ચો સિકંદર ખાન તેને મળે છે, અને તેનાથી બંધી હકીકત જાની લઈ, નાજમની ફરમાસથી તેની સાથે નાજમના સાસરીયાં ગામ જવા તેને લુટવાના ઇરાદાથી તૈયાર થાય છે.

દેખાવ ૪—નજમાં અફરાદની બેટી; પોતાની ગરીબીપર અફસોસ કરતી હોય છે જ્યાં અપ્રલમ નામી જવાનનું આવડું થાય છે. નજમાની ગરીબીપર તરસ ખાઈ પોતાની ન્હાની બહેનને શીખવવાનું સોંપે છે. અસલમના જવા બાદ નજમાનો ખાચ, જે દેખાનાથી નહાસીને આવેલો છે તે, ગુસ્સાભેર દાખલ થાય અને આજાદ કે જેણે અફરાદને ફસાવ્યો હતો, તેના બગદાઈથી

આવી પહોંચવાના સમાચાર જે એક ન્યુસમાં છપાયાં છે તથા પોતાના મોટાભાઈ તેને એસતેકખાલ જનાર છે, તે પોતાની છોકરી નજમાને બતાવીઆળદ પર પોતાનો બુનો કીનો લેવાનો ધરાદો કરી નજમાના રોકવા છતાં ગુસ્સાભેર આલી જાય છે.

દેખાવ ૫—સિકંદર નાજમને રખડતો કરી પોતેજ નાજમ બનીને નાજમના સાસરીયાંમાં જાય છે.

દેખાવ ૬—સિકંદર જે બનાવટી નાજમ બનીને આવ્યો છે તે નાજમની બાએડીને લઈને જવા માંડે છે ત્યાં ખરો નાજમ આવી પહોંચે છે અને સિકંદરને, ડગારો જણાવે છે, પણ કાંઈ તેનું માનતું નથી. તેથી તેને ત્યાંથી હડધુત કરી હાંકી કાઢે છે ત્યાર બાદ સિકંદર નાજમની બાએડીને લઈને જાય છે નાજમ પાછો આવે છે. અને જે માણસને, નાજમના સસરાએ નાજમને લેવા મોકલ્યો હતો જે તેનાથી છુટો પડી ગયો હતો તેને પોતેજ નાજમ છે એમ સાક્ષી તરીકે લાવે છે ત્યાં બધો પડો કુટી જાય છે અને બધાં, સિકંદરની પાછળ તેને પકડવા જાય છે.

દેખાવ ૭—સિકંદર, નદી કીનારે જે લોકો તેને પકડવા આવ્યા હતા તેનાથી નાહાસી આવે છે. જ્યાં દુરથી તેને અફરાદ આવતો જણાય છે તેને જોઈને તે છુપાઈ જાય છે. અફરાદ આવી આળદ તેના સપાટામાં આવ્યો છે તેથી તેનીપર કીનો લેવા તૈયાર થાય છે અને આળદ જે બગદાદથી આવેલો છે તે આવી ભાગે છે અફરાદ અને આળદ વચ્ચે કેટલીક તકરાર થતાં અફરાદ આળદને પીરતોલથી મારે છે અને નદીમાં નાખી દીએ છે આ દેખાવ સિકંદર જોઈ લે છે.

અંક બીજો.

(દેખાવ ૧—(જો કે હકીકતમાં ખુનતો આ જાનદનું થયું છે પણ લોકો એમ સમજે છે કે અફરાદનું ખુન થયું છે અને તે ખુનનો શક, બનાવટી આજ્ઞાદર આવે છે કાર્ટમાં તે માટે તપાસ આલે છે પણ તે અફરાદ બનાવટી આજ્ઞાદ તેમાંથી પુરાવો નહીં મલવાથી છુટી જાય છે) આ ખુનની ચરચા હોટેલનો મેનેજર તથા તેનો નોકર કરે છે ત્યાં નજમાં અફરાદની છોકરી, પોતાના બાપનું ખુન આજ્ઞાદે કીધું છે આમ માની લઈને (બનાવટી આજ્ઞાદ) અફરાદ પાસે આવે છે પણ ખબર મલે છે કે તે તો સહવારની ટ્રેનમાં ઉપડી ગયો. પોતાને ઘેરો આપીને નહાસી ગયો તે માટે નજમાં પોતાનો ગુસ્સો જાહેર કરે છે. ન્યા અસલમ જે નજમાં સાથે આવેલો છે તે ત્યાં આવી લાગે છે. નજમાં પોતાના બાપના ખુની સાથે જો એક વખત મેલવી આપે તો હમેશાંને માટે પોતે અસલમની ચર્ચ રહેવાને કહે છે. અસલમ તે વાતનો એકરાર કરે છે.

દેખાવ ૨—બનાવટી આજ્ઞાદ પોતે ખુન કરતાં તો કરી ગયો પણ પોતાના દીલને કંઈ સુખ મલતું નથી. તેનો અફસોસ કરતો દેખાય છે.

દેખાવ ૩—મનીજ. બાબમાં પોતાના બાપનું ખુન થતું જુવે છે બાબમાં બબડે છે તેને બનાવટી આજ્ઞાદ જગાડે છે. ઉધ્-માંથી મનીજ, ચોકી ઉઠી બનાવટી આજ્ઞાદને પોતાના બાપનું ખુન કરનાર તરીકે પકડે છે, પણ ન્યારે હોશિયાર થાય છે ત્યારે પસ્તાયે છે. અફરાદ (બનાવટી આજ્ઞાદ) તેને યહાંથી દુર કરવા પોતાનો નાસ્તો મોકલવા માટે કહે છે મનીજ. પોતાનો બાપ આવી ઠંડેપને વરતવાથી, અફસોસ કરતી જાય છે અફરાદ (બનાવટી આજ્ઞાદ) મનીજ. માટે અફસોસ કરે છે ત્યાં માણસ નાસ્તો આપીને મુકે છે નાસ્તો આવ્યા બાદ સીકંદર દાખલ થાય છે. અને કેટલીક વાતચીત બાદ પોતે સિકંદર છે આમ અફરાદને જણાવે છે.

અફરાદ ગભરાયે છે. એને તેને ટાલવાની તદખીર કરે છે પણ સિકંદર માનતો નથી છેવટે રૂપિયા ત્રીસ હજારનો એક લઈને

જાએ છે. સિકંદરના જવા આદ અસલમ નજમાનો ચાહનાર જે. (જે આજ્ઞાદનો પોતાનો નોકર છે) આવી લાગી અફરાદની છા-
કરી નજમાં તેને મલવા માગે છે. આમ અફરાદને જણાવે છે. અફરાદ તેને ટાલવા કહે છે પણ અમલમ કહે છે કે તમે જે તેને નહીં મલશો તો તે મોઢું તુફાન કરશે. તેથી લાચાર બની. અફરાદ કહે છે કે જા નજમાને લાવીને યહાં બેસાડ; પણ તેને એકલીનેજ બેસાડજે આમ હુકમ આપી પોતે અફરાદ છે એમ પ-
કઠાઈ નહીં આવે તે માટે પોતાનો દેખાવ બદલવા જાએ છે અસ-
લમ નજમાને, બેસાડી પોતે તેની રાહ જોતો બાગમાં બેસવાનું
કહીને જાએ છે. અફરાદ પોતાના ચેહરામાં ફેરફાર કરી નજમાં
સાંમે આવે છે, અને તેને પોતાના બાપના ખુની તરીકે માની
તેની સાથે કટલીક તકરાર કરે છે અફરાદને તેને ઘણું
સમજાવે છે, પણ તે માનતી નથી ઘણી હુજૂત કરી અફરાદને
ગીરેખાનમાંથી પકડે છે તેની આવી હુજૂત જોઈને પોતેજ તેનો
બાપ છે આમ જાહેર કરી, મોઢાંપર જે ફેરફાર કીધો હતો તે
કાઢી નાંખે છે, આજ્ઞાદની જગાપર પોતાના બાપને જોઈને નજમા
હચરત થાએ છે.

દેખાવ ૪—અસલમ, બાગમાં નજમાની રાહ જુવે છે પણ
નજમાં હજી સુધી આવી કેમ નહીં? તેની ચિંતામાં પડે છે અને
નજમાને શોધવા જાએ છે. ત્યાં મનીજ બનાવટી આજ્ઞાદને પોતા
નો ખરો બાપ સમજે છે; પણ તે તેની સાથે સગા બાપ જેવા
ખારથી વરતતો નથી તેનો અફસોસ પોતાની સહેલીઓ આગલ
કરે છે સહેલીઓ તેને દિલાસો આપે છે. અને જાએ છે. ત્યાં ન-
જમાં, પોતે ગભરાએલી આવે છે, અને આજ્ઞાદને બદલે પોતાની
બાપને જોવાથી; પોતે સમજી જાએ છે કે, આજ્ઞાદે ખુન નથી કીધું
પણ આજ્ઞાદનું ખુન તેના પોતાનાજ બાપનેજ હાથે થયું છે. અ-
સલમ પાછળથી આવી નજમાની ચિંતાનું કારણ પૂછે છે નજમા
તેને ખરો બેદ બતાવતી નથી અને કહે છે કે હવે હમેશને માટે
અસલમે નજમાને જીવી જવું. કેમકે તે હવે તેની સાથે શાદી કરી
શકશે નહીં, આમ કહી જવા કરે છે અસલમ તેને રોકે છે, આદ
અસલમ પોતે આમ માની લે છે કે આજ્ઞાદે નજમાને કીધું

ધમકી આપીને ચુપ કરી નાંખી છે અને આજ્ઞાદેવ નજમાના આપણું ખુન કરીકું છે, તેથી આ કામ છુપી પોલીસના વડાને જણાવવાનું કરીને જાએ છે.

દેખાવ ૫—ખનાવટી આજ્ઞાદેવ ખરા આજ્ઞાદેવ ખુન કરી મોટી દૌલતનો ધણી થવા છતાં દિલને ચયન નહિ હોવાથી તથા વારંવાર સિકંદર આવી તેને સતાવે છે તેનો અફસોસ કરે છે જ્યાં સીકંદર પાછો આવી તેની પાસે રૂપીઆ દશ લાખ માગે છે. તે એવી શરતે કે ધડીધડી તુને આવીને સતાવું નહિ. ખનાવટી આજ્ઞાદેવ તેને રૂપીયા આપવા ના પાડે છે, સિકંદર તેને ધમકી આપે છે કે બચ્ચા સીધે રસ્તે નહીં ઉતરશે તો પાછું જેલખાને જવું પડશે, અફે આજ્ઞાદેવની છોકરી મનીજને ખનાવટી આજ્ઞાદેવ સિકંદરખાનના કહેવાથી ખુલાવે છે મનીજ આવતાં સિકંદર તેની સાથે પ્યાર મોહખતની ઘેલી ગાંડી વાતો કરે છે મનીજ તેને ધુતકારીને જાએ છે મનીજના જવા બાદ સિકંદરખાન તેને જહોર આપવાની વાત ખનાવટી આજ્ઞાદેવને કહે છે કેટલીક તકરાર પછી સિકંદરના કહેવા મુજબ કરવાને ખનાવટી આજ્ઞાદેવ લાચારીએ કબુલ થાય છે.

દેખાવ ૬—નાજીમ પોતાની ઓરત શિયુફા પર ખફા થાય છે કારણ કે તે સિકંદરની સાથે ચાલી ગઇ હતી શિયુફા તેને મનાવે છે.

દેખાવ ૭—મનીજ બીમાર જેવી નજર આવે છે ત્યાં ખનાવટી આજ્ઞાદેવ દવા પીવા કહે છે મનીજ દવાથી તો વધારે તબીયત ખરાબ થાય છે તેથી દવા પીવા ખનાવટી આજ્ઞાદેવે ના પાડે છે ખનાવટી આજ્ઞાદેવ મનીજને કહે છે કે તારે ગમે તો દવા ના પી, સિકંદરખાન ખનાવટી આજ્ઞાદેવને ઠપકા આપે છે કે, એમ છોકરીના કહેવા પ્રમાણે ચાલીને તેને ખગાડી નીખશે. જો દવા નહીં પીશે તો સાચી કેમ થશે આમ કહી પોતે તેને દવા પીવા કહે છે ત્યાં નજમા પછવાડેથી નીકળી આવી મનીજને દવા પીતી અટકાવે છે. તથા મનીજને કહે છે કે થોડા વખતને માટે બામમાં જઈ આરામ કર, મનીજ નજમાના કહેવાથી જાએ છે ત્યાર બાદ બામ ખેડી તથા સિકંદરખાન ત્રણેમાં

કેટલીક તકરાર થાય છે. નજમાં પોતાના આપને સિકંદરખાનમાં સાથ છોડવા વીનવે છે પણ સિકંદરખાનના પંજમાં બનાવટી આજ્ઞ સપડાએલો હોવાથી નજમાંનું કહેવું લાચારીથી માનવાની ના પાડે છે તેથી નજમાં લાચાર થઇને જાય છે.

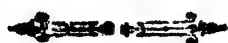
દેખાવ ૮—નજમાં પોતાના આપ માટે અફસોસ કરતી દાખલ થાય છે ત્યાં દુરથી પોતાના ચાહનાર અસલમ, તથા પોલીસના વડાને આવતા જોઇ સમગ્રી જાય છે કે, અસલમ મહારા આપને આજ્ઞ સમજીને તેને ફસાવવાની ગોઠવણ કરે છે. તેથી છુપાઇને તે લોકોની વાતો સમજે છે અસલમના ખુલાસાપરથી છુપી પોલીસના વડાને શક જાય છે કે આજ્ઞ સાચો આજ્ઞ નથી. પણ તના લિયાસમાં કોઇ બીજોજ આજ્ઞ થઇ ગેઠો છે તેથી પોલિશ કમીશનર પાસે વોરંટ લઈ આજે રાત્રે જો બનાવટી આજ્ઞને ગીરફતાર કરવો આમ મસલોહત કરી જાય છે આ વાતો સાંભળી નજમાં ગલરાટમાં પડે છે અને તુરંતજ પોતાના આપને ખબર કરવા દોડી જાય છે.

દેખાવ ૯—ખરો આજ્ઞ જેને નદીમાં નાંખી દીધો હતો તેને એક લૂટારાની ટોળી જીવતો બહાર કાઢી પોતા સાથે લૂટ કરવા કહે છે. આજ્ઞ તે માનતો નથી અને ગલરાતો આવે છે.

દેખાવ ૧૦—મધરાતના આર વાગી ગયા છતાં પણ બનાવટી આજ્ઞને નીંદ ન આવવાથી આમ તેમ કરે છે ત્યાં નજમાં દોડી આવી છુપી પોલીસ તથા અસલમ વચ્ચે થએલી વાતચીત પોતાના આપને કહે છે છેવટે બંને આપ જેટી રાતો રાત શહેર છોડી નાંચી જાય છે, તે લોકના નહાસી જવા પછી મનીબની નોકરની દારૂના નશામાં આવી કાચપર સુઇ જાય છે છુપી પોલીસનો વડો તથા અસલમ અને સિપાહીઓ આવી આજ્ઞને ગીરફતાર કરે છે તેથી તેનીપર એકદમ દુડી પડીને, બાંધી સેવો, આવો મનસુખો કરી આજ્ઞના પલંગપર હલો કરે છે, પણ આ-

જાદને બદલે તે પલંગપર મનીજની નોકરાના હસીનાને યુનેલી
જોઈ બધા હેરાત થાય છે. (ટેબલો.)

ફોપ.

અંક ત્રીજો.

દૃષ્ટાવ ૧—છુપી પોલીસનો વડો બનાવટી આજ્ઞા તેને
થાપ આપી નહાસી ગયો તે માટે અફસોસ કરે છે ત્યાં અસલમ
આવી એક ન્યુસપેપર જેમાં આજ્ઞા આપઘાત કરીને મરી ગયાની
ખબર છુપી પોલીસના વડાને વંચાવે છે પણ તે વડો આ વાત
માનતો નથી પણ આ વાતમાં કાંઈક બેઠ હોવાનું કહે છે. અને
પોતે ઠરાવ કરે છે કે બનાવટી આજ્ઞાને પકડવામાં જો નિશ્ચય
ચાલે તો છુપી પોલીસનું કામ છોડી દઈશ.

દૃષ્ટાવ ૨—અફરાદ પોતાની બેટી નજમા સાથે નહાસી
આવી એક ઝોપડીમાં રહેલાં છે ત્યાં અસલી આજ્ઞા જેને ચાં-
ચીઆઓએ નદીમાંથી મરતો બચાવ્યો છે, તેને પોતાના સાથે ચાંચી-
યાના ધંધામાં જો સામેલ ન થાયે તો દેવીના ભોગ માટે તૈયાર
રહેવાથી અસલી આજ્ઞા અફરાદ પાસે મદદ માંગવા આવે છે. કેટ-
લીક વાતચીત થયા બાદ બંને એકએકને ઝોળખે છે અફરાદ
પોતાનાં કીધેલાં કામ માટે પસ્તાવો કરી તેને પગે પડે છે અને
પોતે કરેલી ભુરાઈના બદલામાં પેલા ચાંચીઆઓ સાથે લડે છે.
ચાંચીઆઓનો નાશ કરી પોતે પણ જખ્મી થઈ અસલી આજ્ઞાના
પગ પાસે પડીને મરી જાય છે અને મરતી વખતે પોતાની બેટી
નજમાને આજ્ઞાને સોંપી જાય છે.

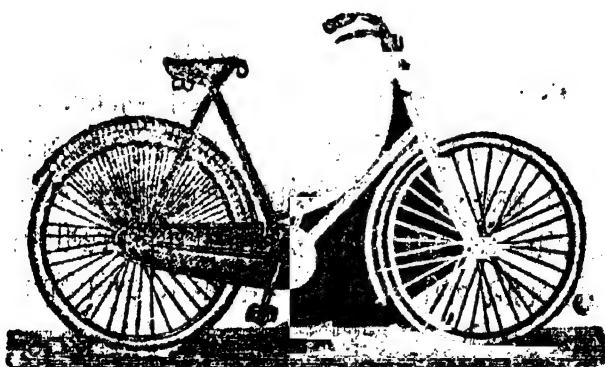
દૃષ્ટાવ ૩—સિકંદરની બાયડી તથા તેનાં છોકરાંનો
વાદવિવાદ—

દૃષ્ટાવ ૪—ચીફ જશટીસના હુકમથી એક બેરીસ્ટર જે
વીલ સિકંદરે અફરાદ પાસે લખાવ્યું હતું તે વાંચે છે અને તમામ

(૧૨)

ગાલો મિલકતનો મોટો ભાગ સિકંદરખાન જેને પોતાની માસીનો છોકરો જણાવ્યો તેને આપવા લાખે છે સિકંદરખાન ખુશ થાય છે જ્યાં નજમા અરલી આબદ સાથે દાખલ થઈ ખરી હકીકત જણાવી પોતાના બાપનું છેલ્લું વસીયતનામું ઍરિસ્ટરને આપે છે તે વાંચવાથી બધી ખરી વાતો જાહેરમાં આવે છે, અને સિકંદરને શીરકતાર કરવામાં આવે છે નજમા મનીજને દોલત મળવાની મુબારકબાદી આપે છે પણ મનીજ પોતાનો બાપ મરી ગયલો સમજી અફસોસ કરે છે ત્યાં આબદ પોતે ખરો આબદ છે એમ જાહેર થવાથી સરવે ખુશી થાય છે અને અસલમ નજમાના હાથની માગણી કરે તે નજમા મનજુર કરે છે.

(સમાપ્ત.)

બનામે ખુદાવંદે બાલાઓ પરત. ૧

ચલતા પુર્ન.

મહેલીઓ—

(૧)

તુહી દીનાનાથ નિરંજન દુઃખભંજન

નિરાકાર સખ સંસારમે—

છવ જંત જપત તેરી કિર્તીકો મંતર અંતર બમી
સ્વામી તેરી લીલા અપરમપાર “અહેસન” રાખત.
આધાર તેરે દરબારમે—

એ ફરિશતા—

(૨)

ઇસ દુન્યામે માનુસ વોહી હૈ—તનેન ધર્મકા ધ્યાન માન—
સતપનપે ન્યારે ન્યારે તન મન ધન વારે સારે રામ મિલે રહે
આન જાન—દુન્યામે—

અશરકો લેખ હૈ દુન્યામે ઇમતેહાંકે લીએ
પ્રીર ન રાહ નીકાઇસે ખોદે બાંકે લીએ
ફના હૈ એક દીન આખીર કો ઇસ જહાંકે લીએ
નહી હૈ દોલતે દુન્યા તો બવેહાંકે લીએ
મહસિ દોલતે ઇમાન હૈ વહાંકે લીએ—દુન્યામે—

કચદીઓ—

૩

તીરે સિતમ હૈ લગાકયા, દાગે અલમ હૈ મિલાકયા
 જૈરે ફલક આપડા યેહુ ઘર મિલા યેહુ ઈર મિલા
 ગજળ બલા બલા બલા હૈ—કયા તીરે સિતમ.
 સરપટ તુકી તાતારી દોડે, દોડે, દોડે, નયુ ઘોડે.
 સરપર ધરકર પત્થરકો હરદમ ફોડે જા જા

નાજીમ—

૪

બાદ મુઠ્ઠતકે નવેદે વસ્તે વાર આને કો હૈ
 અળ ખિજા જાતી હૈ ગુલશનમે બહાર આને કો હૈ
 સાંસ લેનેમે જો આતી હય મુઝે ખુએ અરસ.
 ઇસ તરફ શાયદ હવાએ ફુએ રાર આને કો હૈ
 હમ હૈ પાળંદે વફા હૈ યોહુ ખુગર જુદમકે
 ઉનકો ગુસ્સા આરહા હૈ હમકો ખ્યાર આને કો હૈ
 અય દિલે નાજુક બહોત સદમે ઊડાએ હિજ ડે
 અળ વફાકા તેરી ઉનકો એતખાર આનેકો હૈ
 શોકે તીરે નાજને દિલકો ડીયા હૈ બેકરાર
 ખુદ ખખુઃ ઉકર નીશાનેપર શીકાર આનેકો હૈ

સિકંદર

૫

મંચ આતિશકા ફગારાહુ દોજખકા એક શારારાહુ
 હર ઘરમે આગ લગાનેકો મંચ ગંધક બિજલી પારાહુ
 મંચ જીસકો ચાહુ ખાક કરે હમ ભરમે કિસ્સા પાક કરે
 દુન્યામે આફત દાનેકો ગોયા મંચ ઝાહુ, તારાહુ મંચ
 આલાકોમે આલાકીસે બે બાકોંમે બે બાકીસે

સ.ક.કાકોમે સ.ક.કાકીસે મંચ કાટ ફાંસકા આરા હું
 મેરા હેં બોલ બાલા સબસે યાંહાં નિરાલા—
 જિત્તાહ અયસા તુમને કહીં હય દેખા બાલા—
 પઠ. બાય છસે પાલા હો છન્દગીકા લાલા
 છસ છસે બલ કાલા શયતાનકા હવાલા

—→*←—

નજમા

૬

કચસી ગત બધરે કોન પૂછત બાત,
 ભવસાગરકી ગહેરી નદીયાં દુડી નાવ અંધેરી રાત—
 ખારી કાયા બે ધન માયા, પુગ્ગ બતિ કુમલાત
 “અહેસન” છોડ ન હાત—

—→*←—

સિકંદર—

૭

ચલતા પુરજ, પુતલા હું મંચ અ.ધયારીકા
 અ.ધયારીકા મઝરીકા ગદ્દારિકા
 મેરે હમસે ફિત્ના ચમકે આલમમે
 મંચ હિકમત ફિતરત પર બાલાહું, આફતકા પરકાલાહું
 ખાતોંમે ઘાતોંમે હરફનહૂં મોલા.
 મારા મેરા પાની નહીં માગે છન્દહાર
 દાના હું ફરમના સીયાના મઝાર
 ફિત્ને મુઝમે લાખોં કરિશમે હબાર

—→*←—

સહેલીઓ

૮

ચલી હુમક હુમક હુમક ધ્રિજ નારી નારી.
 આઈ લપક ઝપક મત વારી પ્યારી—

હંસસી ખરવા હય મન હરવા પતંગી કમર કમર પર કરવા
નાગની બુલક તોરી, જોખનપે વારી.

સહેલીઓ

૯

ખ્યારી બની હો ફલહનિયા તુમ્હે લગ જાએગી નજરીયા જાન-
ચાહે સખી મારો ચાહ ગરિયાવો, સૈયાં તો લૂટે જોખનવા-
દિલકે અરમાનકા પયદા હય અસર આંખોપર
મેહેરબાં આપકી ખિશ્કત મેરે સર આંખોપર
જપ્ત કહેતા હયે ન આશકપે ખુલે રાજો દિલી
દિલે ચેહ કહેતા હય કદમ ચુમકે ધર આંખોપર
ચલો જાઓ ન સતાઓ મુઝે અયસી ન બનાઓ
ઝેપ ગર્મ ઝેપ ગર્મ વાહ વાહ ઝેપ ગર્મ-ચાહે સખી

સહેલીઓ

૧૦

પાદમાં જાઓ શાહ ધડીસે શાહરહો આબાદ
યયનસે ખુશીસે રહો તુમ શૌકસે નેહાલ તોરે માંગકે સોહાગર હે
ભાતસે બહાલ.

દુર હો અયથ કરો મસરૂર રહો (૨) વાર કુલો ફલો
મ,ખમૂરહો,

કશી ગમ અલમ ન રહે બહમ રહે બજમે અયથો નીચાત
ન રહે ફલકકી શિકાયતે, રહે બાદે દૌરે હયાત

ફોપ.

મનીબ.

૧૧

મીલ ગઈ બેબુદીએ શૌ કરે રાહત કયસી
હો ગઈ હોનો જહાંસે હમે કુરસત કયસી
અબતો દો ચારહી નાલોંકા રહાયા અગડા
હારદી હજરતે દિલ આપને હિમ્મત કયસી
આપહી જૌર કરે આપહી પૂછે હમસે
ચેહ તો ફરમાઈએ હય આજ તળીઆત કયસી
ધમકીયાં દેતે હો કયું જજબએ દિલકી અય દાગ
બન્દા પરવર ચેહ મહબ્બતમે હુકુમત કયસી

ઉપલા ગાયણ પછી.

છાકરીઓ—

જુદે ચું સુમ્બલ ખુએ મુશકે ખુતન ઉ ગુલે નઓ બહાર
સર્વે કદદે ચશમે મસ્તેતો શોખે સીમી બદન
તુકે તીર અફગન દમે નાવક ફિગન
દીલમ કરદા: શિકાર બકે હુસ્ને ખાલે
રખેતો લખે લાલે યમન.....

(૧૯) માં ગાયણ પછી.

છાકરી—

ફિર યહે જફા નહોગી ફિર યહે સિતમ નહોગે
અય ગર્ખ કયા કરેગા જીસ રોજ હમ નહોગે
નિશાનએ ગમે રંજો મલાલ કરકે મુઝે
રહેગા શાદ નતૂ પાયમાલ કરકે મુઝે
હોગા મેરી લહદમે જબ હરતરફ અંધેરા
દાગે ગમે જુદાઈ દિલમે જલા કરેગે
જોહો સંકેતો યહે કહેના સળા પયામકે બાદ
તુરહારે નામકી રટ હય ખુદાકે નામકે બાદ
કબ તુમ વફા કરોગે બહેરે ખુદા બતાદો
તર આંસુઓંસે દામન કબ તક કીયા કરેગે.

થું જુદમ કર-ન જલિમ હાતરો કરમકે બદલે
 એક દિન તુઝે મીલેંગે જુદમો સિતમકે બદલે
 ઈસ જુદમે નારવાકી આખર સત મિલેગી
 દોજખકા ગારહોગા બાગે ઇરમકે બદલે
 ઈસ અયશે આરજી પર કુલા હુવા હય નાહક
 મીટીકી કપ્ર હોગી બહો હયમકે બદલે
 દોલત ન સાથ દેગી અજમતના પાસ હોગી
 કીડે કદનમે હોંગે દામે દિરમકે બદલે

— ❦ —

મનીબ, તથા સહેલીઓ— ૧૨

હારે મોરા બાન જીવરવા ધડકે, કાસે કહું દુખમય દુખવારી
 હાએ અઈ મોરી મત મારી મોરી બાન
 બિપત ભવરમે બાન હય દેયા, ઔઘટ ઘાટ ફસી મોરી નૈયા
 હુઈ કયસી ચેડુ ખવારી-મોરી બાન

— ❦ —

સહેલીઓ

૧૩

રોવત કાંડે ગરે લાઓ ગુપ્તયાં
 એક સિમત જહાંમે, કલી સાયા નહીં રહેતા
 એક વજઅપે અહેવાલ કીસીકા નહીં રહેતા
 યહ બાએગી ઉનકી નજરે મેહેર કિસી દીન
 મુરજપે સહા અપ્ર તો છાયા નહીં રહેતા સુન સુન
 પ્યારી બતીયાં તે હારી, જીયામે ચુમત હય ચુલે જયસે મુપ્તયાં

— ❦ —

મનની તથા સહેલીએ

૧૪

બાવરી બાવરી હુમ્ હુ નાદાન લોગ બાવરી હી બનીએ

બાવરી હુમ્માં પિતાકારન—નાદાન લોગ

ગોરે ગોરે મુખપર જલ્લી ઉડાસી કાસે કહું મંચતો

દરસદી ખ્યાસી

હું છયા ન જરારી વારી વારી વારી—નાદાન લોગ

નજમા—

૧૫

ધલાહી મેરે નાલોમેં અજમ ઉલ્ટા અસર નિકલા

છસે મકતૂલ સમજીથી વોહી બેઠાઠ ગર નિકલા

જ.ફાયે ગયરકા શિકવા અમસથા ચર્ખે ગર્દુસે

જહાનમકા શરારા ખુદ મેરા સોજે જાગર નિકલા

હકીકત ખુદ ગર્ખ આખીર તિલસ્સમે રંગે આલમકી

મેરી હસ્તીકા કીસ્સા તૂલ હોકર મૂખતસર નિકલા

સીતમકી ચલ ગર્ખ છુરીયાં મેરે નજ્વે તમન્ના પર

ખિજાંકા દોર ગોયા દામને બાદે સદુર નિકલા.

નજમા—

૧૬

શિકવબે ચર્ખે સિતમગર કરું યા ન કરું,

અપની તકલીરકા ઈજ્દાર કરું યા ન કરું

ગીર પડી ખિરમને હસ્તીપે તડપકર ખીજવી

ફીતનએ હશ્રકો બેઠાર કરું યા ન કરું

તું ચત્તડિયા સિતમગર જારો નજર કરકે

પામાલ ઠોકરોસે મેરી બહાર કરકે

હુનિયામેં આશકોંકા હસ્તૂર કયા પેહી હુય

(૧૬)

જાતા હય કોઈ દિલકો ચું હા.ગદાર કરકે
દરદે.ગમે જુઠાઈ કુચ્છ દેર તો ઠહેરબ

પચતા રહી હું તુજકો મંચ બેકરાર કરકે
માતમ બપા હય જોહર પહેલુમે આરબુ.કા.
ઉમ્મીદને રૂલાયા ઉમ્મીદવાર કરકે.

અહેલીએ

૧૭

જા તખીબ ધર અપને તુ કી જાને સાર
આશક ચંગે કિન કીએ બિન દેખે દીદાર
ગોંરીઠાચિત લગા ચંબેરીયાં ધારાં (૨) વાર
પએણુ પોહારાં ચારાંદે નાલ બહારાં
ધર ધર ટિકલું ધરધર બિનહલુ ધરધર બાંકીયા નારાં
લક પતલા અબિયા જીય કજલા, સોથેતો જાનમયવારાં

ના.જીમ

૧૮

અમી હય લોલી લોલી ઉનકી ખાતેં ખુર્ સાલી હય
મગર ચિતવન ચેહુ કહેતી હય ક્યામત હોનેવાલી હય
ર.કાબતને હવાએ શુલમે અયસી ફૂટ ડાલી હય
જુઠાં પતેસે પત્તા હય અલગ ડાલીસે ડાલી હય
જવાનીકી ઉમંગે હય તમી.અત લાઓ ખાલી હય
ન તુમ દુન્યામે ખાલી હો ન દુન્યા તુમસે ખાલી હય

શિશુ.કા તથા ના.જીમ

૧૯

તોરી સાંવરી સુરતપર વારી શામ વારીખઉં
વારી વારી જાઉં—મનમાની દિલખાની

તોરી છમ ઢમ લાસાની ચાર તોરી-(૨) વાર
 અય જન મય કુરબાન હું કુરબાન હું હું
 એ તોરી સૈયાં મય લેલું બલૈયાં પીયારે
 મોરે બાલમાં
 સુંદર ગોરી મન લુમાવે
 મોરે મંદિરવા પીયારે દિલજન આઓ
 માન જાઓ પ્રાણ આઓ

નજમા

૨૦

સુરખ છાંડ મયા અભિમાન અડેસર ખીત ચડ્યો હય તેરો
 દોદિનકો મહેમાન
 ભૂપ અનેક ભયે પૃથિવ પર, રૂપ તેજ બલવાન
 કહિત બચે યા કાલ ગાલસે, મિટ ગયો નામનિશાન
 ધવલ ધામ ધન ગજ રથ સેના, નારી ચંદ્ર સમાન
 અંત સમય સમડીકો તજકર, જાય બસે શમશાન—

રામિશગાર

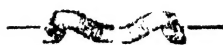
૨૧

આંખે કહે કે દિલહીને હમકો કીયા, ખરાખ
 ઝોર દિલ કહે કે આંખોને મુઝકો મીટા લીયા
 બિગડા કીસીકા કુચ ન મગર હાએ મુફતમે
 દોનોકી છુદને ખાકમે મુઝકો મીલા લીયા
 હાલ ગયે જૈયાં મંચ રોએ રોએ જાનીયાં
 હંચી અટરિયા પીયા બુલાવે, પતત્રી કમરિયા સૌ બસ ખાવે
 થક થક ગઈયાં મંચ રોએ રોએ જાનીયાં
 જોરા જોરી ધુંધટ લાકે, જોમન રસ લૂટે
 ગલે લાકે, લખલખ કઈયાં, મંચ રોએ રોએ જાનીયાં

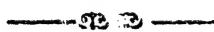
આશુતી તથા કેલુ

૨૨

ચલો નીકલ ગયા કંગાલ, બડા જંગલ હમારે ઘરસે અરેહોરેહો
અબ હકાઅ. હૂવા મનહૂસ, થા બડા વોહ મખખી ચૂસ
ડિલ ડોલ ગટરકા ઘૂસ, બડે કંજૂસકો ટાલા સરસે

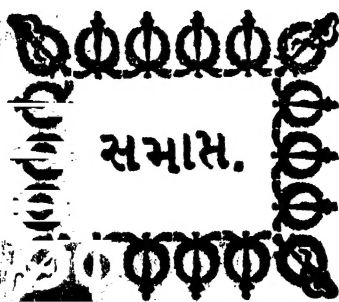
ડોપ.

ડેનસીંગ ગર્લઝ—

૨૩

હાર્ક ધી ડૂસ હાઉધે ખીટ ઇન્નમેલ, લુધી ટૂમખીંગ ઓફ પ્રીટ
ઇન્નમેલ સો ડ્રાઇ થોર આઈઝ. સ્વીટ હાર્ટ ટોન્ટ કાઇ
વીશ મી ગુડલક એન્ડ સે ગુડમાઈ ઘેર ઇઝ. એ વર્ક ટુ ખી ડન
ઇન્નમેલ, ઘેર ઇઝ. એ ફાઈટ ટુખી ઉવન ઇન્નમેલ
ઇન્ટુધી લાઇન આઈ વીલ ફેલ; વેનધી બ્યુગલસ ફેલ
હરી અપ કમઅલોંગ કમઅલોંગ, ફેરવેલ ઇન્નમેલ ઇન્નમેલ
ટોન્ટલેટ ઇટ સીવયુ, આઈ ગોટ ટુ ગો, ફેરવેલ ઇન્નમેલ ઇન્નમેલ
આઇહેવ ગોટ ટુ લીવયુ, ટુ ફેસ ધી ફો યુ નો વેરીવેલ ઇન્નમેલ
એજ ધી બેટલ આઈ ગેથુ; આઈ થેલ ટુ માઈ બેસ્ટ વેન આઇમ
ઇન ઇટ ટુ વીનઈટ ઇઝ આઇ વન યુ

એડવર્ડ હોટેલ.

ભગુરરોડ-દેવલાલી,

શાને માટે મશહુર છે ?

સારી ખુદ્દી જગા, મનમાનતી મેનેજ.
ઘેર જેવી સુખ સગવડ, સુવડાઈ સફાઈ.

અને સરવેથી વધારે
નમનતાઈ !

માલિક:-વાઈ.

જીવનું, જાણીતું, અને પ્રજાનું માનિતું

જેમ્સ પીયર્સની કું.

પ્રખ્યાત રેસેટોરાં.

હાઇકલાસ
કનફેક્શનર્સ.

પ્રીનસેસ સ્ટ્રીટ ઘોળી તળાવ.

લીડીંગ
ફેટર્સ.

વેકો, દોડો,

માહુસ્વાડયાંના

મંદીરમાં.

ગરમા ગરમ પેટ્રીસ.

પેસ્ટ્રી પુડીંગ, ને મધમધતું પાઇ, જાત
જાતના ઇંગ્લીશ ને ઇટેલ્યન કનફેક્શનરી

લેહેઝતદાર આઇસીઝ, ફ્રાઇડ-ડ્રીક્સ.

વીગેરે, વીગેરે,

દરરોજ તહેવાર સ્વાદીષ્ટ, ઇંગ્લીશ ડીસીઝ ઉચા
વાઇન તેમજ દારૂકામ સાથે મળશે.

દરરોજ

જે જાતનાં આઇમક્રીમ તથા ફ્રાઇડ ટ્રીકની

લેહેઝત આખવા

કુટુંબ સહીત વેહેલા પધારો.

આ

યાદી

દીવસ તેમજ રાતના જમવાની સગવડ, માસીક
લવાજમથી કરી આપીશું.

ખરદી, ડીનરો, વગેરેનાં કામ, મધ્યમકામે ટુંક નોટીસ અપાવે
સંતોષકારક રીતે બજાવવામાં આવશે.

